

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005 en 19 mei 2006;

Gelet op het ministerieel besluit van 04 oktober 2006 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 07 juni 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

Wegens de historische, industrieel-archeologische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De "Tommenmolen" met inbegrip van het volledige buiten- en binnenwerk met bijhorende uitrusting en cultuurgooederen die er integrerend deel van uitmaken, gelegen te

Grimbergen (Grimbergen), Tommenmolenstraat 18;

bekend ten kadaster:

Grimbergen, 2e afdeling, sectie D, perceelnummers 202D, 202E.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° Historische waarde: - de Tommenmolen bevindt zich op een oude watermolen-site reeds vermeld in de 14de eeuw en was aanvankelijk bezit van de

heren Van Lier, Van Der Tommen en Van Boksem; vanaf 1573 verworven door de Norbertijnerabdij van Grimbergen die er eigenaar van was tot aan de Franse confiscatie in 1796; na openbare verkoop in 1807 door particulieren uitgebaat tot minstens 1962.

- samen met de abdijsgoederen Charleroyhoeve en Liermolen situeerde de Tommenmolen zich op een groot gebied dat ten noordoosten aansloot bij de abdijsite en van oudsher door de abdij werd gedomineerd en waarvan de onderlinge samenhang tot op heden bewaard bleef.

- in casu architectuurhistorische waarde: goed bewaard voorbeeld van een molenhuis en molenaarswoning verenigd in één gebouw met 18de-eeuws voorkomen bestaande uit een mogelijk tot de 16de eeuw opklimmend kalkzandstenen gedeelte en een vermoedelijk in de 18de eeuw versteend gedeelte met - typisch voor die periode - een kalkzandstenen plint, korfhoogdeurtje en venster; in 1852 uitgebreid met één travee. De oorspronkelijk interieurindeling en de dragende structuur van moer- en kinderbalken en kapconstructie bleven bewaard.

2° Industrieel-archeologische waarde: - de Tommenmolen is een goed bewaard voorbeeld van een maalvaardige watergraanmolen van het onderslagtype waarin de evolutie van het malen wordt weerspiegeld; enerzijds door een nog zeldzaam bewaard voorbeeld van een volledig houten maalinrichting met twee steenkoppels (1752?) - een systeem dat in de 18de eeuw ingang vond - en anderzijds door de inbreng van recentere materialen zoals ijzer voor het uitwendige drijfwerk en het waterrad.

- door de langdurige uitbating en relatief snelle omvorming tot watermolenmuseum is de houten maalinrichting - die uit praktisch 100% oorspronkelijk materiaal bestaat - uitzonderlijk gaaf bewaard gebleven, wat de documentaire waarde enkel vergroot.

3° Sociaal-culturele waarde: de Tommenmolen vormt een representatief voorbeeld van een verdwenen agrarische-ambachtelijke cultuur en heeft aldus een sterke symboolfunctie.

Bovendien draagt hij door zijn herbestemming tot museum in het teken van o.m. "De werking van een watermolen" bij, tot de bewustmaking van de eeuwenoude relatie tussen de mens en een overlevingsinfrastructuur die pas op het einde van de 19de eeuw aan belang zal inboeten.

Bijkomend vormt de Tommenmolen, samen met de reeds beschermde Liermolen en het Guldendal de kern van het Museum voor Oudere Technieken dat door zijn unieke collectie, locaties en jarenlange wetenschappelijke benadering nationale erkenning heeft verworven.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, **12 JULI 2007**

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN